

„Goniec Krakowski” w zbiorach Muzeum Pamięci Sybiru

Prof. Wojciech Śleszyński, Dyrektor Muzeum Pamięci Sybiru (MPS) zaprezentował 72 egzemplarze „Gońca Krakowskiego” z 1943 r., w którym opublikowana była lista katyńska. Dziennik zaprezentowano w symboliczną 80. Rocznicę Zbrodni Katyńskiej przed wejściem do poświęconego jej memoriału, w nowym gmachu MPS.

„Goniec Krakowski”

„Goniec Krakowski” był wydawany od 1939 do 1945 roku i kolportowany w dystrykcie krakowskim. Siedziba redakcji i drukarni mieściła się w Pałacu Prasy przy ulicy Wielopole 1 w Krakowie. Pierwszy numer „Gońca” ukazał się 27 października 1939 roku w nakładzie 60 tys. egzemplarzy i liczył cztery strony. Jako jego wydawca figurowała Spółka Wydawnicza Goniec Krakowski, a jako redaktor naczelny Włodzimierz Długoszewski. Wkrótce podniesiono nakład dziennika. Niektóre numery ukazywały się w 65 tys., 75 tys. (w sobotę), a nawet 120 tys. egzemplarzy.

Paradoksalnie – mimo ogólnej pogardy – „Goniec” był powszechnie czytany. Tyle że na opak. Szczególnie poszukiwany był w przełomowych momentach wojny (atak Hitlera na ZSRS, klęska Niemców pod Stalingradem, lądowanie aliantów w Normandii), gdy starano się z propagandowego języka wyłoić jak najwięcej prawdziwych wiadomości. Takim momentem było też ogłoszenie przez Niemców informacji o odkryciu grobów katyńskich w 1943 roku. W gadzinówkach Generalnego Gubernatorstwa drukowano wtedy listę nazwisk rozstrzelanych przez Sowietów polskich oficerów, a mieszkańcy niemal wyrwali sobie egzemplarze z rąk.

„Memoriał Zbrodni Katyńskiej”

Poza budową wystawy na parterze i pierwszym piętrze, trwa również budowa „Memoriału Zbrodni Katyńskiej”, który zwiedzający będą mogli oglądać w podziemiach Muzeum. Temat Zbrodni Katyńskiej jest w działalności Muzeum niezwykle istotny, dlatego związana z nim ekspozycja będzie jednym z najbardziej poruszających elementów wystawy stałej. Ujrzymy tam tablice z nazwiskami ofiar. Znalazło się na nich 17 940 nazwisk. Są to wszystkie znane do dzisiaj ofiary Zbrodni Katyńskiej. W tej części muzealnej ekspozycji znalazły się również puste tablice, by upamiętnić nieznane ofiary, które spoczywają prawdopodobnie w Kuropatach koło Mińska – to ofiary z tzw. *listy białoruskiej*.

W Memoriale Zbrodni Katyńskiej ujrzymy także obraz Matki Boskiej Katyńskiej oraz sylwetkę polskiego oficera klęczącego w oczekiwaniu na śmiertelny strzał, złożoną z guzików z polskich mundurów – przedmiotu najczęściej wydobywanego z dołów katyńskich.

źródło/fot.: Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku

oprac. Cezary Rutkowski

